

Versiedatum	01-02-2025
Datum laatste wijziging	14-02-2026

Pedagogisch werkplan

0-4 en 4-12 jaar

Kindcentrum De Vlindertuin

Aangesloten bij

Inleiding

Ons pedagogisch beleidsplan vormt het uitgangspunt voor de manier waarop wij dagelijks met de kinderen omgaan. Hierin laten we zien hoe wij werken met de kinderen die aan ons zijn toevertrouwd. Het uitgangspunt van ons pedagogisch beleidsplan zijn de doelen van Marianne Riksen Walraven.

Naast het pedagogisch beleidsplan werkt elke locatie met een locatie specifiek pedagogisch werkplan. In dit werkplan zijn de bijzonderheden van de betreffende locatie beschreven. Elke locatie heeft namelijk een eigen identiteit en sfeer.

Dit pedagogisch werkplan is bedoeld voor pedagogisch medewerkers en voor de ouders. Voor de leesbaarheid schrijven we “ouders” waar het gaat om één of meer ouders of verzorgers.

1. Welkom op Kindcentrum De Vlindertuin

Kindcentrum De Vlindertuin biedt opvang en onderwijs aan kinderen van 0-12 jaar in een warme en liefdevolle omgeving. Door samen te zijn doen kinderen spelenderwijs sociale vaardigheden op. We geven ieder kind de ruimte om op zijn of haar eigen manier te ontdekken en ontwikkelen. Dit doen we met enthousiasme, oog voor de behoeftes van de kinderen en bovenal in een geborgen en veilige omgeving. Wij bieden activiteiten aan die aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen en hen stimuleren.

Opvang en onderwijs werken nauw samen wat zorgdraagt dat de kinderen een goede start maken op de basisschool. Er is contact tussen pedagogisch medewerkers en leerkrachten, er vindt een overdracht plaats en een wenprocedure bij de overgang van het kinderdagverblijf/peuterspeelzaal naar de kleuterklas. Voor kinderen vanaf 4 jaar is het prettig om in hetzelfde pand te blijven, bekende gezichten te zien en zoveel mogelijk op dezelfde manier benaderd te worden.

Kindcentrum De Vlindertuin

C. van Arkeldijk 22
1705 NP Heerhugowaard
072 572 03 41

2. Groepen en openingstijden

Kinderen hebben een eigen stam/basisgroep waar ze zoveel mogelijk dezelfde kinderen zien. Een stamgroep biedt emotionele veiligheid. Tijdens het kennismakingsgesprek horen de ouders welke pedagogisch medewerkers bij welke groep horen en hoe vervanging bij ziekte en verlof is geregeld. Onze locatie is open op maandag tot en met vrijdag, van 7.00 tot 18.00 uur, met uitzondering van officiële feestdagen.

De Vlindertuin heeft de volgende groepen:

Kinderdagverblijfgroepen

De Rupsjes: een babygroep voor kinderen van 0-2 jaar van max. 8 kinderen.

De Lieveheersbeestjes: een peutergroep voor kinderen van 2-4 jaar van max. 16 kinderen.

De Bijtjes: een verticale groep voor kinderen 0-4 jaar van max. 12 kinderen.

52 weken per jaar open van maandag t/m vrijdag van 7.00-18.00 uur.

Peuterspeelzaalgroep

De Zonnebloem: voor kinderen van 2-4 jaar, de groep heeft plaats voor 16 kinderen. De peuterspeelzaal is geopend op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8.45 – 11.45 uur

Voorschoolse opvang (VSO)

De Vlindertuin: voor de leeftijd van 4-12 jaar van max 20 kinderen. Deze is geopend van 7.00 uur tot 8.45 uur. De VSO is in principe gesitueerd in de ruimte van de Watervlinder. Bij meer dan 20 kinderen worden de kinderen van 7 jaar of ouder in een tweede basisgroep opgevangen in de ruimte van de Vuurvlinder.

Naschoolse opvang (BSO)

De Watervlinder (start groep) max. 30 kinderen

De Vuurvliinder (vervolg groep) max. 23 kinderen

De IJsvliinder (start groep) deze is open op de dagen wanneer de Watervliinder te groot wordt. Max. 10 kinderen.

Deze groepen zijn in schoolweken geopend na schooltijd, van 14.15 uur tot 18.00 uur. In vakantieweken en op studiedagen van 7.00 uur tot 18.00 uur.

De Vuurvliinder is gesloten op woensdag. Dit is omdat het aantal kinderen het nog niet toelaat om te openen. De groep gaat open zodra er meer dan 30 kinderen zijn.

3. Samenvoegen van groepen

Als het aantal kindplaatsen niet volledig bezet is (bijvoorbeeld in de vakantietijd of op een studiedag) kan het voorkomen dat groepen worden samengevoegd. Er is dan altijd voor de kinderen een vaste pedagogisch medewerker aanwezig en we hanteren de beroepskracht-kind-ratio (BKR) volgens de wettelijke richtlijn. Ouders worden over het samenvoegen van de groep van hun kind geïnformeerd door de pedagogisch medewerkers, tevens ondertekenen ouders een toestemmingsformulier voor een tweede basisgroep.

Voor de BSO wordt de beroepskracht-kind-ratio (BKR) op kindercentrum niveau berekend. Hierdoor is er flexibiliteit bij het indelen van groepen en het inzetten van beroepskrachten waarbij er ingespeeld wordt op de behoeften van de kinderen en pedagogische overwegingen. Hierbij wordt ingegaan op de volgende punten:

- **Behoeften van het kind:** Er wordt gekeken naar de individuele behoeften van ieder kind zoals hun interesses, ontwikkelingsfases en eventuele speciale behoeften.
- **Groepsindeling op basis van behoeften:** Kinderen worden ingedeeld in basisgroepen die passen bij hun behoeften en ontwikkeling. Deze indeling wordt niet beperkt door leeftijdscategorieën waardoor een kind kan worden geplaatst in een groep die het beste bij hem of haar past.
- **Stabiliteit van de opvang:** Bij het indelen van basisgroepen wordt rekening gehouden met de stabiliteit en continuïteit van de opvang zodat kinderen zich veilig en geborgen voelen.
- **Talenten en expertises van beroepskrachten:** De verschillende talenten en expertises van de beroepskrachten worden optimaal benut bij de indeling van de groepen.

De groepen Water- en Vuurvliinder worden standaard samengevoegd op de Watervliinder als er in totaal 20 kinderen of minder aanwezig zijn. Het samenvoegen van de groepen zorgt voor een optimale inzet van middelen en personeel terwijl de kwaliteit van de opvang behouden blijft. Dit beleid richt zich op het bieden van een veilige, stimulerende en vertrouwde omgeving voor alle kinderen.

4. Pedagogisch medewerkers

Wij informeren ouders en kinderen over welke pedagogisch medewerkers aanwezig zijn op welke dag en in welke groep. Dit doen we door middel van foto's bij de toegangsdeur.

Elk kind krijgt een **mentor** aangewezen. Deze is het eerste aanspreekpunt voor de ouders én voor de kinderen. In het ouderportaal staat welke mentoren zijn gekoppeld aan de kinderen. Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld tijdens het kennismakingsgesprek en kunnen dit terug vinden in het ouderportaal.

We hanteren de **beroepskracht-kind-ratio** zoals deze wettelijk is vastgelegd (te vinden op www.1ratio.nl).

Kinderopvang

Op de babygroep De Rupsjes werken dagelijks twee pedagogisch medewerkers wanneer de groep volledig bezet is. Zij hanteren de volgende diensten: van 7.00/7.30 tot 17.00/17.30 of van 8.00/8.30 tot 18.00. De medewerkers nemen beide 1 uur pauze wanneer de kinderen liggen te rusten.

Op de peutergroep De Lieveheersbeestjes werken dagelijks twee pedagogisch medewerkers wanneer de groep volledig bezet is. Zij hanteren de volgende diensten: van 7.00/7.30 tot 17.00/17.30 of van 8.00/8.30 tot 18.00. De medewerkers nemen beide 1 uur pauze wanneer de kinderen liggen te rusten.

Op de verticale groep De Bijtjes werken dagelijks twee pedagogisch medewerkers wanneer de groep volledig bezet is. Zij hanteren de volgende diensten: van 7.00/7.30 tot 17.00/17.30 of van 8.00/8.30 tot 18.00. De medewerkers nemen beide 1 uur pauze wanneer de kinderen liggen te rusten.

De roosters voor diverse diensten op de verschillende groepen van de kinderopvang worden flexibel samengesteld op basis van de behoeften en planning van de kinderopvang, met als doel een optimale en consistente zorg en begeleiding te waarborgen.

Peuterspeelzaal

Op de peuterspeelzaalgroep De Zonnebloem werken dagelijks twee pedagogisch medewerkers wanneer de groep volledig bezet is. Zij hanteren samen de diensten: van 08.45 tot 12.00.

Buitenschoolse opvang

Op de VSO- groep Vlindertuin werken op maandag en dinsdag twee pedagogische medewerkers. Zij hanteren de volgende diensten van 07.00-08.45. Op woensdag, donderdag en vrijdag werkt er één pedagogisch medewerker met de dienst van 07.00-08.45.

Op de BSO-groep de Watervlinder werken dagelijks drie pedagogisch medewerkers wanneer de groep volledig bezet is. Zij hanteren de volgende diensten 14.00-17.30 of 14.00-18.00.

Op de BSO-groep de Vuurvlinder werken dagelijks drie pedagogisch medewerkers wanneer de groep volledig bezet is. Zij hanteren de volgende diensten 14.00-17.30 of 14.00-18.00.

Tijdens de vakanties zijn de BSO- groepen geopend van 07.00-18.00.

Op de BSO-groep de Watervlinder werken tijdens de vakanties dagelijks drie pedagogisch medewerkers wanneer de groep volledig bezet is. Zij hanteren de volgende diensten 07.00-17.00 of 09.00-18.00.

Op de BSO-groep de Vuurvlinder werken tijdens de vakanties dagelijks drie pedagogisch medewerkers wanneer de groep volledig bezet is. Zij hanteren de volgende diensten 07.00-17.00 of 09.00-18.00.

De roosters voor diverse diensten op de verschillende BSO- groepen worden flexibel samengesteld op basis van de behoeften en planning van de BSO opvang, met als doel een optimale en consistente zorg en begeleiding te waarborgen

Vastgelegd is dat er per dag maximaal 3 uur van de beroepskracht-kind-ratio mag worden afgeweken.

Dit doen wij:

- Bij de start van de dag, er zijn dan minder kinderen aanwezig.
- Tijdens de pauzes van de medewerkers. Hierdoor zijn er op dat moment minder kinderen op het kinderdagverblijf die pedagogische aandacht behoeven.
- Tijdens het afsluiten van de dag. Er zijn dan minder kinderen aanwezig.
- Bij een gesprek met ouders, de kinderen spelen dan buiten waar meerdere medewerkers aanwezig zijn van andere groepen.

Wanneer er wordt afgeweken van de **beroepskracht-kind-ratio** zorgt de pedagogisch medewerker voor een overzichtelijke situatie, waar er voldoende overzicht en aandacht is voor alle kinderen. Dit gebeurt bijvoorbeeld door een spelactiviteit in dezelfde ruimte, of tijdens het buitenspelen waar meerdere pedagogisch medewerkers van andere groepen aanwezig zijn. Bij de peuteropvang is de 3 urenregeling niet van toepassing

Er werken regelmatig stagiaires bij ons die een erkende opleiding voor de kinderopvang volgen en die begeleiding vanuit de opleiding krijgen. De stagiaires zijn bovengenoemd aanwezig op de groep.

Vaste gezichtencriterium

Indien één van de vaste medewerkers afwezig is vanwege ziekte, verlof, of vakantie, en er geen ander vast gezicht beschikbaar is, wordt er een vervangende medewerker ingezet. Door de structurele overdracht in Konnect wordt de vervangende medewerker op de hoogte gebracht van de (zorg)behoeftes van de kinderen. Hier staan verschillende zaken in vermeld, waaronder de eventuele eet- en slaapgewoontes van het kind en bijzonderheden op sociaal en emotioneel gebied. Daarnaast wordt het vaste dagritme en gebruiken overgenomen door de vervangende medewerker, die staan genoteerd in Konnect.

5. Ruimtes

Het kinderdagverblijf: Gelegen op de begane grond, bestaat uit drie afzonderlijke ruimtes die zich bevinden aan de rechterzijde van de hoofdingang. Deze ruimtes zijn met elkaar verbonden door een gedeelde hal, die extra beveiligd is met een apart slot. De eerste ruimte huisvest de verticale groep genaamd de "Bijtjes". Aansluitend vindt men de peutergroep, bekend als de "Lieveheersbeestjes", en ten slotte bevindt zich de babygroep, genaamd de "Rupsjes". De onderlinge verbinding tussen deze ruimtes wordt tot stand gebracht door middel van een gedeelde badkamer.

VSO- groepsruimte de Vlindertuin: Gelegen op de begane grond, nabij de hoofdingang aan de linkerkant van de school. Deze ruimte bestaat uit één hoofdruimte, inclusief een hal die dienst doet als groeps- en speelruimte. De toiletten bevinden zich ook in deze hal.

BSO-groepsruimte Watervlinder: Gelegen op de begane grond, nabij de hoofdingang aan de linkerkant van de school. Deze ruimte bestaat uit één hoofdruimte, inclusief een hal die dienst doet als groeps- en speelruimte. De toiletten bevinden zich ook in deze hal. Direct naast deze ruimte bevindt zich een omheind buitenspeelsterrein waar kinderen onder toezicht buiten kunnen spelen.

BSO-groepsruimte Vuurvlinder: Gelegen op de eerste verdieping aan de rechterkant van het gebouw.

Speelzaal: Beide groepen maken gebruik van de speelzaal. Deze ruimte is niet altijd beschikbaar voor de BSO, afhankelijk van schoolactiviteiten en andere verplichtingen.

Centrale Hal: De centrale hal van het gebouw wordt gebruikt als groeps- en speelruimte voor alle kinderen van beide groepen. Dit biedt een centrale plek voor gezamenlijke activiteiten en interactie.

Bibliotheek: Beide groepen maken gebruik van de bibliotheek voor rustige activiteiten en leesmomenten.

De basisgroepen worden uit school aan tafel opgevangen in hun groepsruimte en kunnen dan aan hun mentor vertellen hoe het was op school en wat ze bezighoudt. Als de kinderen klaar zijn mogen ze vrijspelen of deelnemen aan een gezamenlijke activiteit in of buiten de groepsruimte. Wij hanteren een open-deuren-beleid en kinderen kunnen zich vrij bewegen. De Vuurvlinder is wel gereserveerd voor de kinderen met een zelfstandigheidscontract. Het zelfstandigheidscontract voor buitenspelen stelt ouders in staat om toestemming te geven aan hun kind om zelfstandig buiten te spelen op het grote veld achter de school, zonder direct toezicht. Dit contract is bedoeld om de zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van het kind te bevorderen terwijl de veiligheid en het welzijn worden gewaarborgd.

Dagritme BSO:

14.15 uur: de school gaat uit, de kinderen lopen zelfstandig naar de betreffende BSO-ruimte. Kinderen van 4-5 jaar worden begeleid door de leerkracht.

14.30 uur: 1^e tafelmoment. De kinderen zitten aan tafel en krijgen max. 1 glas limonade en onbeperkt water of thee. Daarnaast gaat een bord fruit en groenten rond, kinderen mogen kiezen wat ze lekker vinden (minimaal 2 stuks). Vervolgens krijgen de kinderen een cracker.

15.00 uur: spelen, naar keuze buiten of binnen.

16.30 uur: 2^e tafelmoment. Kinderen krijgen een koekje of rauwkost met evt. een glas water.

Tijdens de vakanties geldt een aangepast rooster, rekening houdend met een programma voor de gehele dag.

Binnen

Er kan gebruik worden gemaakt van de grote hal van school (hal na de schuifdeuren). Hierover zijn duidelijke afspraken gemaakt. Als de gymzaal, die grenst aan de hal van IJsvlinder en Watervlinder, leeg is en er staan geen toestellen, mogen kinderen hier ook spelen. Ook hier zijn duidelijke afspraken over gemaakt.

Buiten

De kinderen van IJsvlinder en Watervlinder kunnen via de groepsruimte Watervlinder naar de aangrenzende buitenruimte om te spelen op het schoolplein aan de zijkant van het pand.

De kinderen van Vuurvlinder kunnen via de trap aan de zijkant van het gebouw, via de hoofdingang naar het schoolplein aan de zijkant van het pand. Kinderen mogen spelen op het aangrenzende grasveld achter de school, mits er een pedagogisch medewerker aanwezig is. Kinderen van de Vuurvlinder met een zelfstandigheidscontract mogen hier zonder toezicht spelen. Hierover worden afspraken gemaakt met de pedagogisch medewerkers, de kinderen en hun ouders.

Als vanzelfsprekend wordt er niet gerookt op onze locatie. Dit geldt ook voor de buitenruimte.

6. Veiligheid en gezondheid

Veiligheid en gezondheid staan bij ons voorop. In ons beleid én werkinstructies veiligheid en gezondheid hebben we onder andere vastgelegd welke maatregelen onze pedagogisch medewerkers moeten

nemen om veiligheids- en gezondheidsrisico's te voorkomen. Zo staat er precies in welke hygiënemaatregelen ze dagelijks moeten nemen en bijvoorbeeld welke voorzorgsmaatregelen gelden als ze een uitstapje willen maken met de kinderen. Daarnaast maken we gebruik van de quickscan om de risico's per locatie in beeld te brengen en welke maatregelen wij hebben genomen om de risico's zo klein mogelijk te maken.

Ten aanzien van de veiligheid hebben we bij de Vlindertuin de volgende afspraken gemaakt:

- Vervoer naar BSO: PM-er neemt eigen telefoon mee bij het halen van kinderen. Dit telefoonnummer is bekend bij andere medewerkers.
- Sanitaire ruimte: kinderen maken geen gebruik van het invalide toilet.
- De deur van de keuken in de hal staat open, kinderen mogen hier niet spelen.
- Wij hebben af en toe een activiteit met dieren. Eieren uitbroeden (kuiken), cocons laten ontpoppen (vlinders) of bezoek van bijvoorbeeld een blindengeleidehond. Ouders worden vooraf aan de activiteit geïnformeerd.

Buitenruimte:

- Kinderen klimmen niet op de tafeltennistafel
- Kinderen mogen niet zonder toestemming om de hoek spelen (buiten zicht)
- Kinderen die zelfstandig buiten mogen spelen op het terrein achter de school, mogen daar niet op de stoep spelen, alleen op het grasveld.
- Bij kinderen met een zelfstandigheidscontract wordt er toezicht door de ramen gehouden, tevens brengt de pedagogisch medewerker 1x per 20 min. een bezoek aan de spelende kinderen op het veld.

Bibliotheek (ruimte boven):

- Kinderen mogen rustig een boekje lezen.
- Er mag niet door school gerend worden.

Gymzaal:

- De kinderen mogen met toestemming van de medewerker in kleine groepjes zonder direct toezicht in de gymzaal spelen. De medewerker kijkt regelmatig.
- Bij het spelen in de gymzaal gaan de schoenen (en evt. sokken bij een renspeel) van de kinderen uit.
- Bij slecht weer mag er gevoetbald worden.

Aula:

- De schuifdeuren zijn vergrendeld als de groep in de aula open is.
- Kinderen mogen niet van de trap springen.
- De verkeersroute die van de trappen naar de hoofdingang loopt wordt vrijgehouden in de aula.

7. Vierogenprincipe

Het vierogenprincipe houdt in dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren; de beroepskracht of beroepskracht in opleiding kan de werkzaamheden uitsluitend verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Binnen De Vlindertuin wordt het vierogen principe vormgegeven door zoveel mogelijk transparant te werken (open deuren, ramen tussen groepsruimtes, glas in deuren etc.), zodat er altijd zicht is op kinderen en collega's. Ook de aanwezigheid en inzet van stagiaires wordt gebruikt om het vierogenprincipe te waarborgen. We

werken op de Vlindertuin niet alleen in het pand. Medewerkers onderwijs en opvang lopen regelmatig bij elkaar binnen en ook de managers komen regelmatig de groepen binnenlopen.

8. Afwezigheid melden

Komt het kind een dag niet of gaat u met vakantie, geef dit dan zo snel mogelijk door. Mogelijk kunnen we dan een andere ouder blij maken, omdat zijn/haar kind een extra dag kan komen.

9. Observatie methode

Vanaf 20 september 2024 wordt er gebruik gemaakt van het kindvolgsysteem van Konnect voor het observeren en volgen van de ontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar. Dit digitale systeem stelt de pedagogisch medewerkers in staat om op gestructureerde wijze de totale ontwikkeling van elk kind te volgen en vast te leggen. Aan de hand van observaties tijdens het dagelijkse spel en interacties wordt de voortgang op verschillende ontwikkelingsgebieden beschreven, zoals de emotionele veiligheid, motorische, taal- en sociale ontwikkeling.

Deze observaties worden regelmatig bijgewerkt en besproken tijdens oudergesprekken. Het observatieverslag kan, na toestemming van de ouders, worden overgedragen aan de school van het kind wanneer dat nodig is. Ouders ontvangen altijd een kopie van de observatie en een ander exemplaar wordt opgeslagen in ons archief voor toekomstig gebruik.

Indien er sprake is van zorg om de ontwikkeling of het gedrag van kinderen gaan we in gesprek met ouders. Onze intern begeleider denkt met ons mee bij zorg vragen en komt ook regelmatig op de groep langs. Zij ondersteunt ook teamleden en ouders bij gesprekken. We brengen de ontwikkeling in kaart en bespreken samen eventuele vervolgstappen.

Met kinderen vanaf 4 jaar houden we rond de verjaardag van het kind een kind-leidster gesprek over de ervaringen op de BSO. Hiervoor gebruiken we een smiley-vragenlijst. Deze wordt afhankelijk van de leeftijd zelfstandig of onder begeleiding door het kind ingevuld. Na afloop wordt dit gesprek door het kind en de medewerker samen teruggekoppeld naar de ouders.